

Raad voor Cultuur

Aan
De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
P/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden zorgdrager minister van BZK,
beleidsterrein *Nationale Ombudsman* over de periode 1945-1999

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Datum

Mijnheer de Staatssecretaris,

Uw kenmerk
R&B/OSTA/2001/527

Uw brief van
8 februari 2001

Ons kenmerk
arc-2001.2446/2

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties u heeft verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein *Nationale Ombudsman* over de periode 1945-1999. In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Wegens een personele wisseling bij het secretariaat van de Bijzondere Commissie Archieven is het echter niet gelukt om binnen deze termijn te adviseren. De Raad verontschuldigt zich voor de ontstane vertraging. Hierbij biedt hij u zijn bevindingen aan.
2. De Raad heeft over deze ontwerp-lijst al eerder geadviseerd in het kader van de vaststellingsprocedure voor de zorgdrager Nationale Ombudsman (arc-98.1825/2 d.d. 24 juni 1998). Het onderhavige advies besteedt slechts aandacht aan de procedurele en inhoudelijke aspecten van de vaststelling voor de zorgdrager minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-relaties voor zover die afwijken van of aanvullend zijn op dit eerder gegeven advies.
3. De Raad heeft deze ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. Mits rekening wordt gehouden met zijn aanbevelingen adviseert de Raad u over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke

*Raad voor
Cultuur*

vragen worden de paragrafen 4, 5 en 6 van dit advies mede
beantwoord.

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-2001.2446/2

4. *Toetsing van procedurele aspecten*

Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in de eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basisselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Behoorlijk behandeld. Rapport van een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van de nationale ombudsman in de periode (1964) 1982-1997* ('s-Gravenhage 1997).

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-2001.2446/2

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft en dat al ten tijde van het driehoeksoverleg een externe deskundige bij de voorbereiding van de ontwerp-lijst betrokken is geweest.

Het driehoeksverslag biedt voldoende inzicht in de tijdens dat overleg gebleken inhoudelijke knelpunten, het beraad daarover alsmede een motivering van de uiteindelijke voorstellen in dat verband.

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in een reactie. De bij het driehoeksoverleg betrokken materiedeskundige heeft, zoals blijkt uit een bij de adviesaanvraag gevoegd schrijven van het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap van 12 januari 2001, geen aanvullend commentaar geleverd op de ter inzage gelegde versie.

5. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (par. 5.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (par. 5.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (par. 5.3).

5.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein *Nationale Ombudsman* over de periode 1945-1999. De Raad constateert dat het rapport

institutioneel onderzoek dat aan de lijst ten grondslag ligt, de periode (1964) 1982-1997 beslaat. De Raad vraagt zich af, of aanvullend institutioneel onderzoek heeft uitgewezen dat er op dit beleidsterrein voor 1964 en sinds 1997 niets is veranderd zodat de ontwerp-lijst dekkend is voor alle neerslag die actoren op dit beleidsterrein tussen 1945 en 1999 hebben geproduceerd, of dat er geen aanvullend institutioneel onderzoek heeft plaatsgevonden en er bijgevolg ook geen wijzigingen zijn in de ontwerp-lijst

Als de laatste interpretatie juist is, waarschuwt de Raad voor problemen en onduidelijkheden bij het onderhoud van deze lijst. De periodisering 1945-1999 suggereert dan dat de lijst geldig, bruikbaar en dekkend is voor de gehele periode, terwijl dat voor de periode 1997-1999 geenszins zeker is.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-2001.2446/2

De Raad heeft uitsluitend die handelingen bekeken die thans ter vaststelling worden aangeboden. Het betreft handelingen van de actor Minister van Binnenlandse Zaken en de actor Bestuursorgaan als bedoeld in art. 1, sinds 1993 art. 1a van de Wvo (voor zover de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als zodanig optreedt).

5.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag en de aanvullende rapportage blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria constateert de Raad dat in deze selectielijst, in aansluiting op de lijst zoals die eerder is ingediend door en vastgesteld voor de zorgdrager Nationale Ombudsman, de oude set criteria van voor 1997 is gebruikt.

5.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen.

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat het administratieve belang, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met het belang van de recht- en bewijszoekenden voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van het historisch belang bij de, in de concept-lijst genoemde handelingen conformeert de Raad zich, behoudens hetgeen in paragraaf 5 volgt, aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover in het driehoeksoverleg bereikte overeenstemming.

*Raad voor
Cultuur*

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-2001.2446/2

6. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*
In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. In algemene zin kan hij instemmen met de lijst; deze geeft hem geen aanleiding tot het plaatsen van aanvullende opmerkingen.
7. *Advies*
De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Voorzitter van deze commissie is mw. drs. E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is mw. drs. M.C. Windhorst.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

dr. J.A. Brandenburg
Algemeen secretaris

Pagina

6

Ons kenmerk

arc-2001.2446/2